

บทที่ 3

ระเบียบวิธีการศึกษา

ในบทนี้จะกล่าวถึงระเบียบวิธีการศึกษา ซึ่งประกอบไปด้วย ขอบเขตการศึกษา วิธีการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา การวิเคราะห์ข้อมูล สถานที่ในการดำเนินการศึกษา และระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตเนื้อหา

เนื้อหาในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ประกอบด้วยการศึกษาทัศนคติต่อส่วนประสมการตลาดที่มีผลต่อการบริโภคโลหิตของประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่มีขอบเขตการศึกษารองค้ำประกอบของทัศนคติทั้ง 3 ด้านคือ ด้านความรู้ความเข้าใจ ด้านความรู้สึกรู้สึก และแนวโน้มพฤติกรรม

ขอบเขตประชากรที่ศึกษา

ประชากรในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นได้ทั้งเพศชายและเพศหญิงจะต้องมีอายุอยู่ระหว่าง 17-60 ปี ที่อาศัยอยู่ในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

ขนาดตัวอย่างและวิธีการคัดเลือกตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ประชากรที่ทำการศึกษาค้นคว้าเป็นผู้มีอายุอยู่ระหว่าง 17-60 ปี ที่พักอาศัยอยู่ในเขต อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 159,108 ราย (กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2550: ออนไลน์)

กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ใช้วิธีหากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane อ้างถึงใน บุญธรรม กิจปรีดาบริสุทธิ์ (2546) ดังนี้

$$n = \frac{N}{1 + N(e)^2}$$

เมื่อ n = ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง

N = ขนาดของประชากร (จำนวน 159,108 ราย)

e = ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่าง กำหนด

ความคลาดเคลื่อนของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับร้อยละ 5 หรือ .05

ดังนั้นเมื่อแทนค่าในสูตร จะได้จำนวนตัวอย่าง (n) ที่ใช้ในการศึกษา จำนวน 399 ราย
ในการศึกษาครั้งนี้จะกำหนดตัวอย่างที่ 400 ราย

วิธีการสุ่มตัวอย่าง โดยการใช้วิธีการสุ่มแบบการเลือกตัวอย่างโดยไม่
อาศัยความน่าจะเป็น (Non Probability Sampling) (กัลยา วานิชย์บัญชา, 2549:8)

แบ่งประชากรออกเป็นกลุ่มช่วงอายุ จำนวน 4 ช่วง โดยยึดตามการแบ่ง
จำนวนประชากรตามสัดส่วนโดยใช้เกณฑ์ของผู้บริจาดโลहितเป็นเกณฑ์

<u>กลุ่มอายุ</u>	<u>จำนวน (คน)</u>	<u>กลุ่มตัวอย่าง</u>
อายุระหว่าง 17-24 ปี	46,370	116
อายุระหว่าง 25-34 ปี	35,154	88
อายุระหว่าง 35-44 ปี	40,721	102
อายุระหว่าง 45-60 ปี	36,863	94
รวม	159,108	400

จากกลุ่มตัวอย่าง 400 คนจะแบ่งเก็บโดยให้แต่ละกลุ่มอายุมีอัตราส่วนของจำนวนผู้
ที่เคยบริจาดโลहित และจำนวนผู้ไม่เคยบริจาดโลहित มีอัตราส่วนเป็น 1:1

วิธีการศึกษา

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) ศึกษาจากประชากรที่มีอายุอยู่ระหว่าง 17-60 ปี ที่
พักอาศัยอยู่ใน อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยใช้แบบสอบถาม สถานที่เก็บแบบสอบถามสำหรับ
ผู้ที่เคยบริจาดโลहितมาแล้วคือที่สาขาบริการโลहितแห่งชาติเหล่ากาชาดสาขาเชียงใหม่ ส่วนผู้ที่ไม่
เคยบริจาดโลहितแบ่งเก็บจากห้างสรรพสินค้าขนาดใหญ่ คือ TESCO Lotus Big C โรบินสันสาขา
กาดสวนแก้วและสาขาแอร์พอร์ต และคณะบริหารธุรกิจมหาวิทาลัยเชียงใหม่

2. ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ศึกษาจากแหล่งข้อมูลที่มีผู้ศึกษาและเก็บรวบรวม
ไว้แล้ว ได้แก่ วิทยานิพนธ์ รายงานการวิจัย หนังสือ วารสาร บทความ สิ่งพิมพ์ และเอกสารที่
เกี่ยวข้อง

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) ที่สร้างขึ้นมา โดยแบ่งออกเป็น 5 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในองค์ประกอบด้านส่วนประสมการตลาดต่อการบริจาคโลหิตของประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (ด้านความรู้ ความเข้าใจ) เช่น ความรู้ ความเข้าใจด้านคุณสมบัติของผู้บริจาคโลหิต การให้โลหิตเป็นทางเลือกที่แพทย์ใช้ช่วยชีวิตให้กับผู้ป่วย และเรื่องกระบวนการใช้ถุงบริจาคโลหิตมีการใช้เข็มหรือถุงเลือดที่ใหม่ และมีความสะอาดเสมอ เป็นต้น

ส่วนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับทัศนคติในองค์ประกอบด้านส่วนประสมการตลาดต่อการบริจาคโลหิตของประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ (ด้านความรู้สึก) เช่น ความคิดเห็นต่อการบริจาคโลหิตว่ารู้สึกอย่างไร (ได้บุญ ได้ช่วยเหลือคนอื่น) คิดว่าการบริจาคโลหิตจะมีความสภปรกเกิดขึ้นในชั้นตอน หรือ ความคิดเห็นว่าการบริจาคโลหิตการได้เข็มเป็นเกียรติต่อตนเอง เป็นต้น

ส่วนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับแนวโน้มพฤติกรรมการบริจาคโลหิตของประชากรในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ เช่น ในอนาคตจะบริจาคโลหิตอีกหรือไม่ และ หากบริจาคครั้งต่อไปจะชวนเพื่อนมาบริจาคหรือไม่ เป็นต้น

ส่วนที่ 4 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม เช่น ตามรายละเอียด อายุ เพศ สถานภาพ การศึกษา อาชีพ และรายได้ เป็นต้น

ส่วนที่ 5 ข้อมูลเฉพาะผู้ที่เคยบริจาคโลหิต เช่น ไปบริจาคโลหิตที่ไหน เหตุผลที่เลือกไปบริจาคตามสถานที่เลือกนั้น ทำไมถึงไปบริจาคโลหิต และพบปัญหาในการบริจาคโลหิตอย่างไรบ้าง เป็นต้น

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้ศึกษานำแบบสอบถามมาดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ การแจกแจงความถี่ (Frequency) ค่าสถิติร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean)

ในการหาค่าเฉลี่ยเลขคณิตของทัศนคติที่มีต่อการบริจาคโลหิตในองค์ประกอบด้านความรู้สึกกำหนดให้คะแนนแต่ละระดับ ในความคิดเห็นของผู้บริโภค แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย และไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ซึ่งได้กำหนดหลักเกณฑ์การให้

คะแนนในแต่ละระดับ ตามมาตราวัดแบบลิเคิร์ต (Likert Scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2548: 149) ดังนี้

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 5
เห็นด้วย	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 4
ไม่แน่ใจ	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 3
ไม่เห็นด้วย	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	เกณฑ์การให้คะแนนเท่ากับ 1

สำหรับเกณฑ์ในการแปลความหมาย ได้กำหนดไว้โดยใช้มาตราวัดตัวแปรที่ต้องการวิเคราะห์ มาแบ่งเป็นช่วงเท่าๆกัน ตั้งแต่ 1-5 คะแนน โดยให้คะแนนหรือน้ำหนักจากเห็นด้วยอย่างยิ่งไปหาไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง เป็น 5 ถึง 1 ตามลำดับ ซึ่งเป็นมาตราส่วนของลิเคิร์ต (Likert scale) (ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ, 2548: 149) ซึ่งความกว้างของอันตรภาคชั้นสามารถคำนวณได้จากสูตร ดังนี้

$$\begin{aligned} \text{ความกว้างของอันตรภาคชั้น} &= \frac{\text{ข้อมูลที่มีค่าสูงสุด} - \text{ข้อมูลที่มีค่าต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}} \\ &= \frac{5-1}{5} = 0.80 \end{aligned}$$

แสดงเกณฑ์การแปลความหมายของคะแนนเฉลี่ยในแบบสอบถาม ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.21-5.00 หมายถึง	เห็นด้วยอย่างยิ่ง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.41-4.20 หมายถึง	เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.61-3.40 หมายถึง	ไม่แน่ใจ
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.81-2.60 หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00-1.80 หมายถึง	ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ระยะเวลาในการศึกษา

ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษานี้ ตั้งแต่เดือน พฤศจิกายน 2551 ถึงเดือนสิงหาคม 2552 รวมเป็นเวลา 9 เดือน โดยเก็บข้อมูลในเดือน มิถุนายน-กรกฎาคม 2552